

ת"פ 1497/02/13 - מדינת ישראל נגד יוסף וורדה, אנאס ג' בארין

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 1497-02-13 מדינת ישראל נ' וורדה ואח'

בפני כב' הנשיא אברהם טל
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. יוסף וורדה
2. אנאס ג' בארין

הנאשמים

גזר דין (נאשם 1)

1. הנאשם 1 (להלן: "הנאשם") הורשע עפ"י הודאתו בכתב אישום מתוקן, שהוגש במסגרת הסדר טיעון שאינו מתייחס לעניין העונש, בעבירות של ניסיון חטיפה לשם רצח או סחיטה ובמתן שירות להתאחדות בלתי מותרת.

2. עפ"י הנטען הנאשם הכיר את מג'די אגברה (להלן: "מג'די"), חבר בארגון הג'יהאד האיסלמי (להלן: "הארגון"), אך לא ידע שהוא חבר בארגון.

הנאשם ביקש ממג'די שיעזור לו בכיסוי חובותיו הכספיים ומג'די נתן לו בשתי הזדמנויות סכום של 10,000 ₪ ו-9,000 ₪.

בתום הפגישה השנייה אמר מג'די לנאשם שהוא זקוק לו וכעבור מספר ימים אמר מג'די לנאשם, כשנפגשו ליד ג'נין, שהוא רוצה לחטוף יהודי, רוצה שהנאשם יבצע את החטיפה, יעביר לו את החטוף ויקבל ממנו כסף, אך הנאשם סרב להצעתו.

כעבור שבועיים ביקש הנאשם פעם נוספת סיוע כספי ממג'די, מג'די שאל אותו אם יסכים לבצע את החטיפה ולאחר שהנאשם הסכים מסר לו מג'די 5,000 ₪ והנאשם הבטיח לו שיתחיל לתכנן את החטיפה.

מג'די הפגיש את הנאשם עם אחיו תאופיק וחברו של תאופיק, סאיד, והנאשם ומג'די אמרו להם שברצונם לחטוף חייל, להשאירו בחיים ולהביא אותו לג'נין. הנאשם אמר להם שעליהם לקשור את החטוף ולהשאירו ברכב כדי שיכנסו לג'נין והם הסכימו לבצע את החטיפה יחד איתו.

כעבור מספר שבועות נפגשו הנאשם ומג'די, ולאחר שהנאשם שכנע את מג'די שהוא מתכוון לבצע את החטיפה נתן לו מג'די 1,000 ₪.

3. את הפעולות שביצעו הנאשם, תאופיק וסאיד (להלן: "חברי החוליה") על מנת לחטוף את החייל מתאר כתב האישום המתוקן כך:

"22. מהמחסום, נסעו נאשם 1, תאופיק וסאיד (להלן: "חברי החוליה") ברכב, לברטעה, שם רכשו חבל ואזיקוני פלסטיק לצורך ביצוע מטרת הקשר, סכין, אקדח דמי היורה כדורי פלסטיק לצורך איום על החטוף, כובעים לצורך הסתרת פניהם ממצלמות אבטחה וככפות לצורך הסוואת טביעות אצבעותיהם. את הציוד אשר רכשו, לקחו עימם ברכב.

23. לאחר קניית הציוד לביצוע החטיפה, החלו חברי החוליה לנסוע בכבישי הארץ, במטרה לאתר חייל אותו יוכלו לחטוף.

24. בהתאם לתכנון חברי החוליה, סאיד ישב ליד נאשם 1, אשר נהג ברכב, ותאופיק ישב במושב האחורי.

חברי החוליה תכננו לעצור ליד חייל ולהציע לו הסעה (טרמפ), ולאחר שיעלה לרכב תכננו להתרחק מעט מהמקום, ואז היה על תאופיק לאיים על החטוף באקדח הדמה, לתפוס את החטוף, וביחד עם סאיד שיסתובב מהמושב הקדמי, לקשור אותו ואז היה זה תפקידו של נאשם 1 להכניסו לג'נין ברכב.

נאשם 1 הנחה את תאופיק וסאיד לצעוק על החטוף "שקט", בעברית, וכן תוכנן כי נאשם 1 יגביר את עוצמת הרדיו ברכב, על מנת שלא יישמעו צעקות החטוף.

25. לצורך ביצוע תכנית החטיפה, נסעו חברי החוליה ברכב באיזור חדרה והשרון. חברי החוליה עצרו את הרכב בצמתים, בתחנת הרכבת בבית יהושע ובתחנות הסעה, בסמוך לקבוצות חיילים, והמתינו כי חייל יבקש לעלות לרכב, אך דבר זה לא קרה.

28. למחרת, ביום 31.12.12, בהתאם לתכניתם, המשיכו חברי החוליה לנסוע ברכב, לעצור בצמתים ובתחנות הסעה, על מנת לחטוף חייל.

29. חברי החוליה נסעו ברכב באיזור תל-אביב, פתח תקווה והשרון. פעמים רבות, למטרת החטיפה, עצרו חברי החוליה ליד תחנות אוטובוס, בתחנת רכבת או במקומות בהם המתינו נוסעים.

כן עצרו חברי החוליה בתחנת הסעה ליד מחלף מורשה.

30. במהלך לפחות אחת מעצירותיהם, בסמוך לתחנת הסעה בצומת פרדסייה, פנה נאשם 1 ושוחח עם אזרח ועם חייל.

31. במהלך היום, שוחח נאשם 1 עם מג'די בטלפון ועידכן אותו אודות התקדמות תכניתם. נאשם 1 אמר כי הם מתקשים לאתר חייל אותו יוכלו להעלות לרכב, ומג'די אמר כי יוכלו להביא כל אדם, לאו דווקא חייל. כן אמר מג'די כי מדובר ב"סילבסטר" ועל כן מסתובבים הרבה אנשים, עובדה אשר אמורה להקל על ביצוע החטיפה.

32. בשעות הערב, שוחח נאשם 1 עם מג'די, ועידכן אותו בדבר הקושי לבצע את החטיפה וכן עידכן את מג'די כי הם זקוקים לכסף נוסף לכיסוי הוצאות דלק ומזון. בהמשך, בשעה 20:00 או בסמוך לכך, בתחנת דלק באזור קנלסאוה, ירדו תאופיק וסאיד מהרכב, ונאשם 1 נסע לפגוש במג'די בענבאתה. במהלך פגישתם, מסר מג'די לנאשם 1 סך של ₪ 1,500 ולאחר מכן חזר נאשם 1 ואסף את תאופיק וסאיד לרכבו.
33. לאחר שעלו לרכב, הציעו תאופיק וסאיד לשנות את שיטת הפעולה, באופן בו סאיד ירד מהרכב בתחנת הסעה, בסמוך לאדם הנמצא בה, יעשה עצמו מטיל מימיו, ואז יתפוס את האדם הנמצא בתחנה ויכניס אותו בכוח למושב האחורי של הרכב, שם יעזור לו תאופיק להשתלט על החטוף.
34. בתגובה, נאשם 1 הציג אפשרות, לפיה תאופיק וסאיד יסתתרו בחלקו האחורי של הרכב, ולא ישיעלה נוסע לרכב, הם יתנפלו עליו מאחור וישתלטו עליו.
35. תאופיק וסאיד קיבלו את הצעת נאשם 1, עברו לחלקו האחורי של הרכב, ובאופן זה המשיכו חברי החוליה לנסוע ברכב במטרה לאתר ולחטוף חייל או אזרח, אך לא מצאו מי שיעלה לרכב".

4. ב"כ המאשימה עותר להטיל על הנאשם 10 שנות מאסר, שהוא עונש ראוי ומידתי, שלוקח בחשבון כל שיקול לקולא ותואם את רף הענישה ואת הצורך בהחמרה והרתעה, שכן פוטנציאל הנזק במעשי הנאשם גבוה מאוד.

לטענת ב"כ המאשימה, גם אם מג'די יזם את החטיפה ובתחילה הנאשם לא ידע שמג'די חבר בארגון עוין הרי בהמשך ידע זאת הנאשם ושבועיים לאחר שסירב לבקשת מג'די לחטוף חייל, הוא פנה למג'די והסכים לבצע את החטיפה, בידיעה שמטרתה לשחרר אסירים. מהרגע שהנאשם הסכים לחטיפה, הוא הפך לציר מרכזי בהוצאתה לפועל.

לטענתו הנאשם ושותפיו לניסיון החטיפה עשו פעולות למימוש החטיפה, כמתואר בכתב האישום, שנמנעה רק בשל מזל או בשל משמעת עצמית של החיילים. לא מדובר באירוע נקודתי אלא באירוע מתמשך שנמשך מספר שבועות, במהלכו לא דיווח הנאשם לכוחות הביטחון על מעשיו וגם לאחר שנתפס ע"י כוחות הביטחון לא הסגיר מיד את שותפיו אלא הכחיש את מעשיו.

ב"כ המאשימה טוען שבמקרה זה מתקיים תכנון שקדם לעבירה, חלקו היחסי של הנאשם בביצועה הוא משמעותי והיה צפוי להיגרם נזק לביטחון המדינה ולחייל החטוף. לטענתו יש לתת משקל נמוך לכך שהחטיפה לא בוצעה בפועל, שכן עונשה של עבירת הניסיון כעונש על העבירה המושלמת, שנמנעה בגלל שלטונות הביטחון.

5. ב"כ הנאשם עותר שלא למצות את הדין עם הנאשם, שהוא בן 35, גרוש ובעל נסיבות אישיות חריגות.

הנאשם הסכים לבצע את החטיפה בגלל שהסתבך בחובות כספיים בשוק האפור שגרמו לגירושיו מאשתו, בני משפחתו מכרו דירה על מנת לסייע לו והוא היה מוכן למכור כליה.

ב"כ הנאשם מבקש לזקוף לזכות הנאשם את העובדה שבשלב ראשון הוא לא ידע שמג'די חבר ארגון עוין, הסכים לבצע את החטיפה לאחר שנדרש באיומי אקדח להחזיר את הכסף שנתן לו מג'די ולא עשה כל ניסיון רציני ואמיתי לבצע את החטיפה, אלא שוחח פעם אחת בלבד עם אזרח בתחנת ההסעה.

ב"כ הנאשם מבקש להתחשב לקולת העונש בהודאת הנאשם בחקירת המשטרה ובכתב אישום מתוקן, לאחר שתוקן באופן משמעותי, בחסכון בזמנם של עדים, ביניהם חוקרי שב"כ, ובעברו הנקי של הנאשם ומבקש שלא להטיל עליו עונש שיטמיע בו דפוסים עברייניים.

ב"כ הנאשם הציג בפני פסיקה לפיה הוטלו על נאשמים שהורשעו, לטענתו, בעבירות דומות בנסיבות חמורות יותר, עונשי מאסר למשך 4-6 שנים וטען שהפסיקה שהוצגה ע"י ב"כ המאשימה מתייחסת לנאשמים שהורשעו במגע עם סוכן חוץ ואילו העבירה של מתן שרות להתאחדות בלתי מותרת היא מסוג עוון שעונשה המרבי הוא שנת מאסר והיא נבלעת בניסיון החטיפה.

בדברים שכתב הנאשם לעניין העונש הוא כתב שצירוף מקרים של מצוקה כספית וניצול ע"י מישהו הובילו אותו למלכודת של סחטנים, הוא מודע למעשיו ולא התכוון להיות מעורב בעבירות. לדבריו הוא לא מעורב פוליטית, לא שייך לשום ארגון, מתחרט על מעשיו ומבקש הזדמנות לשקם את עצמו, לחזור למשפחתו ולפרנס אותה.

דין והכרעה

1. אינני רואה מקום לראות בעבירה של ניסיון לחטיפה ובעבירה של מתן שירות להתאחדות בלתי מותרת שני אירועים נפרדים, שכן המעשים נושא ניסיון החטיפה היו השרות שנתן הנאשם להתאחדות הבלתי מותרת.
2. הערך החברתי שנפגע ממעשיו של הנאשם הוא השמירה על שלומם וביטחונם של חיילי צה"ל מפני פגיעה בהם שנועדה לגרום לשחרורם של אסירים ביטחוניים ועל שלומה וביטחונה של מדינת ישראל מפני פגיעה בה ע"י ארגון עוין אליו השתייך מג'די, גם אם הדבר לא היה ידוע לנאשם בתחילת דרכו העבריינית.
3. תיאור מעשיו של הנאשם, שנועדו לפגוע בערכים המוגנים הנ"ל, מלמד שמדובר בפגיעה משמעותית ואין בעובדה שהמזימה לא יצאה אל הפועל כדי להקל עם הנאשם, שכן הדבר נגרם רק בשל פעולתם

4. מכתב האיטום המתוקן עולה כי היה מדובר בפעילות מתוכננת, אך לקולת העונש יש לזקוף במידת מה את העובדה שהנאשם לא יזם את הפעילות אלא סירב תחילה להצעתו של מג'די והסכים להצטרף אליה רק לאחר שמג'די דרש ממנו באיומי אקדח להחזיר לו כספים שניתן לו על מנת לפרוע חובות שהנאשם היה חייב, בין השאר, לגורמים שאיימו על חייו (ראה סעיף 12 לכתב האיטום המתוקן).

עם זאת, לאחר שהנאשם הסכים להצטרף למזימת החטיפה הוא עשה פעולות משמעותיות כדי לקדם אותה, כאשר יחד עם החברים האחרים רכש חבל ואזיקוני פלסטיק, סכין, אקדח דמי, כובעים וכפפות, נהג ברכב שבו היה אמור להילקח החייל החטוף ודיווח למג'די על התקדמות הפעולה. כמו כן, לפחות פעם אחת שוחח הנאשם עם חייל ואזרח שעמדו בתחנת הסעה. כאשר לא צלחה שיטת הפעולה עליה סיכמו הנאשם, מג'די, וחברי החוליה הציע שחברי החוליה יסתתרו בחלק האחורי של הרכב וכאשר הנוסע מושא החטיפה יעלה אליו הם ישתלטו עליו, חברי החוליה קיבלו את הצעתו ועברו לחלקו האחורי של הרכב, אך לא נמצא נוסע שיעלה לרכב.

5. עיון בפסיקה שהוצגה ע"י ב"כ המאשימה מעלה שהמערערים באותם מקרים הורשעו בעבירות רבות יותר וחמורות יותר מאלה בהן הורשע הנאשם בפני, כמו מגע עם סוכן חוץ, חברות בארגון טרור, נשיאת כלי נשק ותחמושת ועוד. כמו כן עולה מהפסיקה כי בכל המקרים היה המערער או המערערים יוזמי החטיפה, שלא יצאה לפועל בשל פעולתם או נוכחותם של כוחות הביטחון או בשל מעצרם.

6. עיון בפסיקה שהוצגה ע"י ב"כ הנאשם מעלה שהמערערים או הנאשמים באותם מקרים, מבלי להקל ראש במעשיהם, לא הורשעו בניסיון לחטיפה, כפי שהורשע הנאשם שבפני, ולא עשו מעשים כפי שעשה הנאשם שבפני למימושה אלא הורשעו בעבירה של קשירת קשר לבצע חטיפה ובעבירת אחרות.

7. לאור כל האמור לעיל, אני קובע את מתחם הענישה ההולם למעשיו של הנאשם בין שבע לעשר שנות מאסר.

8. לקולת העונש בכל הקשור לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות, יש לזקוף את הודאת הנאשם, שחסכה שמיעת עדויותיהם של עדים, לרבות חוקרי שב"כ, ודיון בבקשה לגילוי ראיות חסויות, את עברו הנקי של הנאשם, את הנזק שייגרם לו ולמשפחתו כתוצאה ממאסרו, לאחר שלא ריצה מאסר בעבר, ואת מצבו הכלכלי כפי שעולה מרשימת החובות שבגינם נפתחו תיקי הוצל"פ שהוצגו בפני, אשר גרם להצטרפותו של הנאשם למזימת החטיפה נושא הרשעתו.

9. לאור כל האמור לעיל, אני מטיל על הנאשם 1-8 שנות מאסר החל מיום מעצרו.

אני גוזר על הנאשם 1 שנה מאסר על תנאי שלא ירצה אלא אם יעבור תוך 3 שנים משחרורו ממאסר עבירת אלימות כלפי גוף מסוג פשע.

אני גוזר על הנאשם 1 שלושה חודשי מאסר על תנאי שלא ירצה אלא אם יעבור תוך 3 שנים משחרורו ממאסר עבירת אלימות כלפי גוף מסוג עוון או אחת העבירות המנויות בסעיפים 145-149 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

10. הודעה לנאשם 1 זכותו לערער לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן והודע היום ב' תמוז תשע"ד, 30/06/2014 במעמד ב"כ הצדדים והנאשם 1.